

Илија ПСАЛТИРОВ

ПРИКАЗНАТА ЗА "МАКАДОНИА"

Не знам каде ја имам прочитано или слушнато приказна, но почувствував потреба да ја споделам со вас - моите драги читатели, зашто сметам дека заслужува и дека навистина ќе го задржи вашето внимание. А таа почнува вака: Во една далечна земја која ја викале Макадонија, преку седум мориња и седум планини живееле Макадони (ги имало најмногу во таа земја, ама...), Алтанци (ги викале така, оти многу алтани имале заработено од "бизнесите" кои ги правеле во околината, па и пошироко), Влади (името само им се наметнало, бидејќи биле малку, но владееле како со државата т.е. со владите, така и со најмоќните компании). Имало и Туфци (така ги викале, оти често си туфкале за нивната татковина, од каде што дошле во Макадонија пред повеќе векови, иако веќе си биле одомаќинети во неа), но имало и уште некои делови од народи од околните, односно соседските земји, кои живееле веќе подолго на територија на земјата која името го добила (така велат легендите) од зборот МАКА, што значи тежина, тешкотија, а асоцира на нерешени прашања и континуирано соочување со низа проблеми. Макадоните биле многу страдален народ. Иако во историјата имале и големи водачи, кои го освојувале светот и ѝ носеле големи победи, сепак во најголемиот дел од својата историја биле жртви на интересите на своите соседи, но и на некои поголеми кралства, кои сакале да имаат свое влијание во регионот кој, пак, бил познат под името Валкан (чунки многу валкани работи се слу-

чувале во него). И Макадоните, како и Макадонија имале мачна историја. Но, во оваа приказна нема да се зборува за подалечната историја, туку за нешто што во Макадонија се случувало откога станала самостојна, зашто претходно била дел од тогаш познатата Јапоплавија. Всушност, еве како оди натаму оваа интересна, но и тажна приказна: По огромниот бран предизвикан од една опака болест (денес позната како "национализам"), Јапоплавија едноставно била поплавена и потоната, а од неа потоа се создале неколку нови земји, меѓу кои и Макадонија. И не било лесно. Со мака (како што ѝ личи на името), но чекор по чекор, таа земја почнала да прераснува во држава, каква-таква. Си направила своја влада, свои пари, своја војска (како во времето на своите големи кралеви), но си направила и своја "манија" (оваа организирана структура, името го добила по слоганот "мани ја државата, ма(в)ни ги парите!"). Подоцна, народот почнал да се шегува на своја сметка (или есап, како што љубеле да кажат), па ја извртел приказната и велел демек "секоја држава си има своја 'манија', само во Макадонија, 'манијата' си имала своја држава". Можеби и не било шега тоа што го велел народот, оти сè што било заеднички изградено во времето на Јапоплавија, неколкумина си го присвоиле за себе и преку ноќ станале најбогати луѓе во Макадонија, додека најголем дел од останатите луѓе останале без работа и без пари. Тоа било тешко време. Безработица, (л)апашлук (доаѓа од зборот "лапаш", што значи јадеш стрвнo од соседната чинија), а се појавила и болеста "мито" (го добила името по пронаоѓачот на вирусот, кој се викал Мито), за која барем

до крајот на приказнава не се нашол лек, иако многу доктори од големата унија Еуроленд давале предлози како да се победи, но не им успеало. Кога сме кај Еуроленд, морам да спомнам, дека Макадонија се стремела да стане дел од Еуроленд, зашто мислела дека само така ќе има пристап до еурокремот (главниот производ на унијата) и дека на тој начин ќе можела да ги нахрани своите гладни граѓани. Ама луѓето од Еуроленд знаеле какви биле граѓаните на Макадонија и дека можеле да им го изедат цел еурокрем, па им поставиле некои услови, за да ги натераат сами да почнат да си прават еурокрем за себе, па подоцна можеби и да ги вклучат во својата унија. Но, не ги оставиле сосема сами, бидејќи ги снабдувале со главните состојки од кои се правел еурокремот, ама секогаш биле присутни во Макадонија, за да гледаат како се тршат состојките. Ама пустата Макадонија, колку што во минатото мака мачела од други, толку повеќе страдала од своите "водачи" (автентичен макадонски збор за некој кој секогаш го пренесувал својот народ "жеден преку вода"). Тие едноставно само си ги менувале престоите (денес ги викаме - фотелји) на секои 4 години, за кое време освен за себе и за по некој близок, ништо не правеле за другите граѓани. Не само од состојките кои ги давала унијата, туку и од арачот (кај нас познат како данок) кој се собирал од народот, фајде имале само неколкумина. Се крадело (или како што велите ние - "противзаконски се стекнувала имотна корист"), каде што можело и колку што можело. Во тоа време зборот "закон" важел само за оние (обичните граѓани) кои немале врски по разните институции, додека за малкумината

останати важел зборот "закон", што значело заштита од "паријата" на власт (се мисли на оние кои ги имале парите во свој посед). Ова биле само дел од неброените т.н. внатрешни проблеми или маки на Макадонија, но имало и многу надворешни. Така, на пример, некои од соседите не ѝ го признавале името, зашто сметале дека само тие имаат право на тоа име. Не можам да сфатам, што се фатиле за името Макадонија, кога тие соседи живееле многу поарно од Макадоните и многу мака не виделе, оти биле дел од Еуроленд, па имале дури и повеќе еурокрем од колку што им требало. Истите тие, заедно со уште едни соседи на Макадонија, не сакале никако да ја признаат и да ја прифатат верската институција на Макадоните, која била најстара на Валканот, факт со кој тешко се помирувале. Трети, пак, ја признавале државата Макадонија, но не ѝ јазиот на Макадоните, оти и тие не можеле да го прифатат фактот дека од Макадонија потекнувала писменоста на многу народи и дека во еден познат град до некоја бистра вода пред многу, многу векови постоел првиот универзитет на Валканот и пошироко. Можеби испуштив да ви раскажам уште многу интересни нешта за Макадонија како, на пример, за режираниот тепачка меѓу Макадоните и Алтанците, од што најголема корист имале токму "водачите" и "бодачите" (кај нас познати како "буцкала"), итн... итн... итн... Како и да е, што било натаму со Макадонија, никој не може да каже, зашто приказната траела до таму каде што застанав и јас. Знаам дека приказна без крај нема смисла, но и во животот наш многу работи немаат смисла, односно се без смисла, па сепак го живееме!